

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 276/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., B. B., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. K., B. B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 9/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2007 doručená sťažnosť a 20. apríla 2007 doplnenie sťažnosti J. V., B. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 9/03.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa ako žalobca v konaní okresného súdu domáhal proti žalovanému O., a. s., uloženia povinnosti vymeniť vadnú vec.

Sťažovateľ uviedol, že *„Spor vznikol zo záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania ako podnikateľmi a týkal sa ich podnikateľskej činnosti a preto má byť vedený v registri súdu „Cb“ ako obchodnoprávny spor...“*

Na Okresnom súde v Banskej Bystrici je však namietaná vec vedená nesprávne ako občianskoprávny spor pod sp. zn. 14C/9/03 a na rozhodnutie bola pridelená sudkyňi tamajšieho súdu, Mgr. V. H., čím bolo porušené právo sťažovateľa zakotvené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...

elektronický systém pridelenia spisov na súde je nastavený tak, že obchodnoprávne veci sú v súlade s rozvrhom práce pridelené sudcom z inej množiny sudcov ako veci občianskoprávne. Pri zapísaní veci do správneho registra „Cb“ by sa ani teoreticky nemohlo stať, že vec by bola pridelená sudkyňi, Mgr. V. H., ktorá je z množiny sudcov, ktorým systém v súlade s rozvrhom práce prideliuje občianskoprávne veci z registra „C“ a teda pridelením veci sudkyňi, Mgr. V. H., bolo porušené právo sťažovateľa na jeho zákonného sudcu, lebo vec jej bola pridelená v rozpore s rozvrhom práce Okresného súdu v Banskej Bystrici, pričom za zákonného sudcu možno pokladať len sudcu, ktorý bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu...“.

V sťažnosti sťažovateľ poukázal aj na to, že Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) vo svojom uznesení sp. zn. 12 Co 247/06 z 30. novembra 2006 vyslovil právny názor, že spor sa týka ochodnoprávnej veci. V nadväznosti na toto uznesenie po vrátení veci okresnému súdu sťažovateľ namietal svoje odňatie zákonnému sudcovi. V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 20. apríla 2007 sťažovateľ uviedol, že v písomnom vyjadrení z 24. júla 2006 k odvolaniu žalovaného poukázal na to, *„že vec by podľa jeho názoru mala byť vedená v registri Cb (Cob). S touto námietkou... sa odvolací súd vôbec nezapodieval, hoci na Okresnom súde Bratislava II bola vec vedená v registri Cb a vec bola vedená v registri Ndob aj na Najvyššom súde Slovenskej republiky, a to pod sp. zn. 1 Ndob 89/2005“* (oba sudy rozhodovali o miestnej príslušnosti, pozn.).

Sťažovateľ na podporu svojich tvrdení cituje v sťažnosti ustanovenia § 3 ods. 3 a § 51 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

V petite sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd svojím nálezom vyslovil porušenie označeného práva postupom okresného súdu, zrušil opatrenie okresného súdu, ktorým bola vec pridelená konajúcej sudkyni, prikázal okresnému súdu prideliť vec zákonnému sudcovi podľa „*predmetu konania*“ a priznal mu finančné zadosťučinenie vo sume 30 000 Sk a náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 9/03 tým, že jeho žaloba doručená okresnému súdu 8. januára 2003 bola zaradená do registra občianskoprávných vecí a pridelená sudcovi, ktorému sú pridelené občianskoprávne veci. Sťažovateľ zastáva názor, že podľa predmetu konania a postavenia jeho účastníkov ide o obchodnoprávnu vec a správne mala byť zaradená do registra obchodnoprávných vecí a pridelená sudcovi, ktorému sú pridelené obchodnoprávne veci. Spôsob, akým bola pridelená jeho vec, bol v rozpore s rozvrhom práce okresného súdu, a preto bolo porušené jeho označené právo.

Na základe skutočností zistených ústavným súdom namietané konanie vedené okresným súdom dosiaľ nebolo právoplatne skončené. V súčasnosti je rozsudok okresného súdu zo 17. mája 2007 predmetom preskúmavania krajským súdom v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 194/07.

Sťažovateľ sa mohol ochrany svojich práv vo vzťahu k postupu okresného súdu domáhať využitím riadneho opravného prostriedku - odvolania.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojich základných práv, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, IV. ÚS 40/07).

Právomoc nadriadeného súdu preskúmať v danom prípade postup okresného súdu z hľadiska sťažovateľom namietaného porušenia jeho základného práva vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu v tejto veci. Vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy by prichádzalo do úvahy preskúmanie postupu, príp. rozhodnutia krajského súdu, nie však preskúmanie okresného súdu, ako sa domáhal sťažovateľ.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2007